

Alapvető jogok

2005. május 25. - Brüsszel

Tisztelt Elnök Úr! Az Európai Alkotmányos Szerződésről jelenleg zajló viták, népszavazások és parlamenti ratifikációk korszakában mindannyian hallottuk már az Unió demokratikus deficitjét hangoztató érveket, és tisztában vagyunk annak szükségességével, hogy a közösségi intézmények tevékenységét átláthatóvá tegyünk, közelebb hozzuk az emberekhez.

Jelenleg az uniós döntéshozó szervek munkáját sokszor szkepticizmus és érdektelenség övezi. Ezen változtatni különösképpen a mi feladatunk, felelősségünk. Az Alapvető Jogok Ügynöksége mandátumának, feladatkörének körültekintő meghatározása, hatékony működésének garntálása és szerepének minél szélesebb körben való megismertetése egy eszköz lehet e cél elérése érdekében. Most az Unió azt mondja teljesen időszerűen, hogy ha a fejlődés elindult a gazdasági érdekközösség irányából egy politikai érdekközösség irányába, és ennek a politikai közösségnek alkotmánya lesz, az alapvető jogok chartája pedig ennek része, akkor az Unió emberjogi dimenziójának is erősödnie kell. Hiszen az Uniónak alaptétele, hogy az alapjogok elsőbbséget élvezzenek politikájában. Tehát legyen egy olyan ügynökség, amely figyelemmel követi, hogy ezeket a nagyon szépen megfogalmazott alapelveket valóban érvényesítik-e, hogy az alapvető jogok érvényesülése ne csak lefektetett joganyag legyen, hanem emberközeli, a mindennapok része.

És engedje meg Elnök Úr, hogy angolul folytassam!

Mr President, following the decision of the European Council in December 2003, this own-initiative report seeks to set out the means towards the aim of extending the remit of the European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia and converting it into a Fundamental Rights Agency. The committee and the groups agreed on my approach and although 120 amendments were tabled to the report, we managed to achieve 25 compromise amendments by which all the members of our committee have contributed to the development of fundamental rights within the Union. This led to an absolute majority with only three votes against.

The core issues during the debate on the report in the Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs focused around certain problems. One was whether a new agency should be established at all. The main argument here, especially on the side of the PPE-DE Group, was that there are already too many agencies that are not sufficiently cost-effective and that thereby many of the tasks of the European institutions, such as Parliament or the Commission, would be delegated to agencies. I tried to make a clear point in this respect in my report. The credibility of the Agency, and our credibility, will be ensured by its well-defined mandate and structure.

The committee also asked that Parliament should have a more important role in the structure, mandate and work of this body. As a main legal basis had to be found, we invoked Article 13. But I must emphasise that this Agency has to have a broader mandate, covering the Charter of Fundamental Rights in its totality. Therefore I ask the Commissioner not to interpret this article only in a restrictive sense.

We have to make the hardly understandable legal language and structures clear, effective and operational and we need even more active cooperation between Council, Commission and

Parliament. I can see this Agency cooperating, building the information it gathers on a network of networks, in which we can find a clear way through the jungle of European, national and regional institutions and centres dealing with human rights throughout Europe. Cooperation has to be a keyword in this field when we look at the Council of Europe.

It is important to use and build upon what has been achieved so far in the Council of Europe, not only symbolically but also in practical day-by-day terms. It is important that a functional model of cooperation be developed, as was emphasised at the Warsaw Summit. I think that the Agency could be a means towards this end.

A nemzeti kisebbségek védelme az EU bővítését követően igen fontos üggyé vált, és világossá vált az is, hogy a kisebbségi jogok érvényesítését nem lehet kizárólag az idegengyűlölet- és diszkriminációellenes küzdelem révén megvalósítani.

Az egyik fontos kérdés természetesen az, hogy jogegyenlőséget kell teremteni, és a diszkriminációt nem szabad megengedni. De ez csak az egyik, és a felületi kezelése a témának. Ha valóban meg akarjuk fogni a problémát, akkor nem elég a tüneti kezelés, hanem a gyökerekig kell ásni a baj kezeléséhez, az esélyegyenlőség megteremtéséhez. Ezt a bonyolult kérdést tehát több szemszögből is meg kell vizsgálni. Ezért az ügynökség egy külön részlegének kell a tradicionális nemzeti kisebbségekkel foglalkoznia.

A jogok érvényesülését nyomon követni, illetve egyensúlyt találni az egyéni jogok érvényesülése és a kollektív biztonság megvalósítása között, ez egy rendkívül érzékeny feladat, és nagy kihívás ma. Ezért az ügynökségnek az alapvető jogok jobb érvényesülését elérni kívánó európai mozgalom középpontjában kell állnia, és minden létező tapasztalatot hasznosítani kell ebben a folyamatban.

A cél, hogy az alapvető jogokat minden EU-s közpolitika és intézkedés középpontjába állíthassuk, hogy Európára valóban úgy gondolhassunk, mint az alapvető jogok szimbólumára.